

KARTA
INVESTIČNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

KARTA INVESTIČNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

1. Úvodní textová část

1.1. Význam tématu pro obec/město

Ulice, pěší zóny, náměstí, návsi, parky, nábřeží, ale třeba i dětská hřiště. To všechno jsou příklady veřejných prostranství, která najdeme jak ve velkých metropolích, tak v malých vískách. Jde o místa, která jsou nejviditelnější vizitkou obce a která jsou také nejvíce využívaná. Podoba veřejných prostranství má vliv nejen na kvalitu života a spokojenost obyvatel obce, ale i na ekonomické zhodnocení nemovitostí ve veřejném prostranství i v jeho okolí. Dále je v nich také vytvářen vztah lidí k místu jejich bydliště. Takřka každý obyvatel obce k nim má co říct, protože je velmi pravděpodobně často využívá k různým aktivitám a navštěvuje je za různými účely. Veřejná prostranství jsou vlastně obývacími pokoji obce, ve kterých většina místních tráví každodenně alespoň nějaký čas, a proto by měla všem dobře sloužit. Z pohledu návštěvníka jsou první věcí, které si všimne a s níž přijde do kontaktu. Fungují tedy i jako symbol obce.

1.2. Přístup k návrhu tématu

Vlivem různých okolností se může stát, že některá veřejná prostranství výše zmíněné znaky (už) postrádají nebo je nesplňují tak, jak by měla. Vedení obce pak může rozhodnout o proměně veřejného prostranství. K finanční podpoře proměny takových veřejných prostranství je možné využít národní i evropské dotační tituly, které jsou uvedeny v této investiční kartě. Než však začnete procházet další kapitolu a zjišťovat, jaké vhodné dotační jsou k dispozici, je třeba upozornit na **význam komplexního přístupu k proměně veřejného prostranství**. Veřejná prostranství nejsou považována za nekvalitní jen proto, že mají popraskaný chodník, rozbité lavičky nebo protože není natřené zábradlí. Jsou považována za nekvalitní z toho důvodu, že nefungují jako celek. To znamená, že se zde nevhodně mísí dopravní, pobytové nebo komerční funkce či nenaplňují potřeby obyvatel. Taková veřejná prostranství jsou opuštěná, nikdo se v nich nechce zdržovat déle, než je nezbytně nutné. Vždy tedy přistupujte k návrhu tak, aby byly vzaty v potaz rozličné funkce, aktivity i děje. A to i v případě, kdy vám část veřejného prostranství připadá pěkná, využívaná, máte na ni jen pozitivní ohlasy od obyvatel, a nyní jste ve fázi, kdy potřebujete vyřešit „jen“ dílčí věc, například umístění dětského hřiště. Návaznosti, respekt k okolní zástavbě a představy o dalším využití jsou pro fungování veřejného prostranství velmi důležité, přičemž uvědomovat si vztahy a návaznosti často může jen odborník (architekt/urbanista).

S architektem či urbanistou **diskutujte i na první pohled banální záležitosti**. Například pokud budete rekonstruovat chodníky nebo cesty v parku, zeptejte se ho na jeho názor. Je možné, že vám poradí jiné trasování nebo rozšíření cest, vhodnější materiál povrchů, doplnění mobiliáře atd. Těmito drobnými zásahy výrazně zlepšíte kvalitu veřejných prostranství. Nechat si včas poradit i v případě drobnějších či dílčích změn a zasadit je do kontextu celé obce vám může ušetřit čas i peníze. Důležitá je tedy komplexní rozvaha o budoucí podobě místa, která zváží co nejširší spektrum funkcí ve veřejném prostranství (dopravní, pobytová, komerční atd.) a navrhne pro ně vhodné řešení. Dokumenty, které obsahují prvotní rozvahy o dalším směřování veřejných prostranství, se nazývají územní nebo urbanistické studie. Připravit kvalitní projekt potřebuje svůj čas – je třeba vypracovat kvalitní zadání se zohledněním požadavků a potřeb obyvatel obce a dalších zainteresovaných stran (státní správa, místní podnikatelé, instituce, organizace, spolky), určitou dobu trvá hledání vhodného dodavatele a architekta/urbanisty i diskuze nad návrhem.

Až na základě těchto studií a další projektové dokumentace je možné se podívat na nabídku dotačních titulů, vybrat ty nejvhodnější pro vaši obec či město a pustit se krok za krokem do postupné proměny veřejných prostranství. Možná se tento proces zdá zdlouhavý, ale jen takovýto komplexní přístup vám zajistí vytvoření kvalitního veřejného prostranství, a tím ušetří čas i vynaložené peníze do budoucna.

1.3. Trendy

1.3.1. Zapojení veřejnosti do plánování

Vytvářet atraktivní veřejná prostranství pro své obyvatele by mělo být v zájmu vedení obcí a měst. Když mluvíme o atraktivnosti veřejných prostranství, nemyslíme tím jen estetiku jejich architektonického ztvárnění, ale zejména vytvoření příjemného prostoru, který bude v první řadě naplňovat potřeby jeho budoucích uživatelů. Proto **je zásadní zapojení obyvatel a uživatelů obce či města, a to především při přípravě zadání studie veřejného prostranství**. Ti všichni jsou totiž experti na život v obci či městě a dokážou říct, co jim zde schází, s čím jsou (ne)spokojeni a co se jim (ne)líbí – je dobré si uvědomit, že veřejná prostranství je záhodné řešit v kontextu celé obce či města. Také se od místních můžete dozvědět nebo si ověřit vlastní předpoklady ohledně vnímání a působení současného stavu veřejných prostranství a zmapovat konkrétní důvody, proč (ne)jsou navštěvována. **Pohledy na veřejná prostranství a zkušenosti místních pak můžou architekti/urbanisté rovnou zohlednit a zpracovat do svých návrhů** a navíc vám, jakožto starostce či starostovi, můžou přinést další podněty ke zlepšení života ve vaší obci nebo městě.

Každá obec, město i veřejné prostranství je unikátní a existuje spousta nástrojů, které slouží k zapojení veřejnosti. Proto **je vhodné konkrétní podobu participativního procesu, jeho postup, formu a kombinaci nástrojů probrat s odborníkem, který se zabývá zapojením veřejnosti**. I když se na počátku některé úkoly zdají být banální, později se můžou ukázat jako zásadní (např. vytvoření a distribuce pozvánky na setkání s obyvateli, správná formulace otázek do dotazníku nebo pro rozhovor).

Vzhledem k tomu, že veřejná prostranství mají ze své podstaty sloužit všem, **je potřeba do jejich plánování zapojit co nejširší veřejnost** – od obyvatel a uživatelů (např. dojíždějících za prací či za službami, zahrádkářů, luftáků) přes zástupce místních institucí, organizací, sdružení či spolků po místní podnikatele. Na některé skupiny obyvatel se ale často zapomíná, a to hlavně na děti a mládež nebo místně či sociálně vyloučené skupiny obyvatel.

1.3.2. Zklidňování dopravy

Pohyb vždy byl a je pro život obyvatel zásadní – dopravujeme se do školy, do zaměstnání, na nákupy, za známými i za pobytem v přírodě. Automobilovou dopravu není vhodné naprosto vyloučit z žádného veřejného prostranství. Při úplném vyloučení hrozí riziko, že začne skomírat, začnou se z něj vytrácet lidé a jejich aktivity. Veřejná prostranství nemají jen za úkol zajistit pohyb lidí a zboží, ale mají být příjemnými místy pro život obyvatel, kde by měli příležitost trávit svůj čas, setkávat se s ostatními obyvateli nebo navštěvovat různé společenské akce pořádané obcí či městem. Je třeba tedy velmi uváženě hledat správnou míru – balanc mezi těmito dvěma funkcemi, mezi funkcí dopravní a pobytovou. S hledáním té správné míry by zástupcům obcí měl vždy poradit odborník na dopravní infrastrukturu, ale i urbanismus. Zásadní je dát v prostupu chodcům najevo přednost před automobily, to je možné zajistit využitím vhodných povrchů, zvýšením přechodů do úrovně chodníků i rozšířením plochy určené pro pěší.

1.3.3. Hospodaření s dešťovou vodou

Hospodaření s dešťovou vodou je další důležité a v současnosti velmi aktuální téma, nad kterým je potřeba se při rekonstrukci stávajících nebo návrhu nových veřejných prostranství zamyslet. Zvyšující se procento zastavěnosti území výrazně snižuje schopnost vsakovat a zadržovat vodu v místě jejího dopadu. V současné době je dešťová voda primárně odváděna jednotnou kanalizační stokou do čistírny odpadních vod, kde je tato relativně čistá voda čištěna. Tento princip zvyšuje nároky na kapacitu čistírny odpadních vod. V lepším případě může být dešťová voda odváděna z veřejného prostranství oddílnou kanalizační stokou do blízkého vodoteče. V obou případech však dochází k odvádění dešťové vody (tedy přirozené závlahy pro vegetaci či přirozené dotace podzemních vod) mimo zastavěné území. Tím dochází nejen k ekologickým, ale i finančním problémům – je nutné používat mnohdy vzácnou pitnou vodu pro zálivku či kropení komunikací v horkých letních dnech. Proto je nezbytně nutné zvyšovat schopnost vsakování a retenci i v městském prostředí. Je vhodné dešťovou vodu zadržovat v místě jejího dopadu a nechat jí prostor se přirozeně zasáknout do podloží. K tomu slouží různá opatření, jako je upřednostnění použití propustných a polopropustných povrchů před nepropustnými (např. asfalt) či alespoň přirozené směřování vody z nepropustných ploch tak, aby srážková voda stékala směrem k zeleným plochám, do speciálních vsakovacích, retenčních nebo akumulacích objektů.

Aktuální
téma:
hospodaření
s dešťovou
vodou

Inspirace

- <https://cz.pinterest.com/> – nejedná se o odborný zdroj, ale i zde můžete najít inspiraci v podobě fotografií při vyhledávání různých hesel, např. „náměstí“, „zeleň“, „parkování“, „předzahrádky“ atd.
- <https://www.cka.cz/> – záložka Soutěže – kategorie Výsledky
- <https://www.archiweb.cz/> – záložka Stavby – typ budovy Urbanismus, Krajinářská architektura
- <http://www.adgnews.com/> – kategorie Veřejný prostor a rekreace
- <https://www.tvarchitect.com/> – záložka Architektura a urbanismus – kategorie Města či Urbanismus
- <https://galerie.udrzitelne-mesto.cz/>
- <https://www.dobramesta.cz/>
- <https://doparku.cz>
- <http://www.smartcityvpraxi.cz/>

- Metodika plánování veřejných prostranství malých obcí www.atraktivniobec.cz
- Publikace MMR
 - o <https://www.mmr.cz/getattachment/182a630a-9ffa-4b60-8f02-731861a3de4c/USVP-2018-11-06.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf>
 - o https://www.mmr.cz/getmedia/82ed4e8c-759a-4490-a59f-23d47a3791a4/2016_III_31_Principy-a-zasady-urbanisticke-kompozice-v-prikladech.pdf
 - o Doporučení pro obce v <https://www.obcepro.cz/data/MMR-obce-investori-web.pdf>
- Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy <http://manual.iprpraha.cz/cs/manual-tvorby-verejnych-prostranstvi-ke-stazeni>
- Principy tvorby veřejných prostranství – Kuchařka pro lepší Brno <https://kambrno.cz/wp-content/uploads/2019/10/Principy-tvorby-verejnych-prostranstvi-1-1.pdf>
- Prostory – Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství <https://www.databazeknih.cz/knihy/prostory-pruvodce-tvorbou-a-obnovou-verejnych-prostranstvi-232845>
- Dílčí kritéria metodiky SBToolCZ podle typologie, <https://www.sbtool.cz/ometodice/>
- Voda ve městě www.vodavemeste.cz
- Metodika pro přístup k veřejným prostranstvím v Plzni <https://ukr.plzen.eu/cz/uzemni-planovani/verejna-prostranstvi/metodika/metodika.aspx>
- Publikace dánského architekta Jana Gehla
 - o <https://www.databazeknih.cz/knihy/zivot-mezi-budovami-107462>
 - o <https://www.databazeknih.cz/knihy/mesta-pro-lidi-130135>
- Publikace českého filozofa a teoretika architektury a veřejných prostranství Petra Kratochvíla
 - o <https://www.databazeknih.cz/knihy/mestsky-verejny-prostor-275590>
 - o <https://www.databazeknih.cz/knihy/verejny-prostor-v-ohrozeni-405943>
 - o <https://www.databazeknih.cz/knihy/architektura-a-verejny-prostor-231215>

KARTA INVESTIČNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ
VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

PŘEHLED DOTAČNÍCH PROGRAMŮ

OBSAH

Integrovaný regionální operační program 2021–2027	8
Zelená infrastruktura ve veřejném prostoru	9
CLLD: Zelená infrastruktura ve veřejném prostranství měst a obcí	9
CLLD: Revitalizace kulturních památek.....	9
Operační program Životní prostředí 2021–2027	11
Posílení adaptability krajiny, ekosystémů a urbánního prostředí na změnu klimatu, obnovení krajinných prvků a zpomalení degradaci krajiny.....	12
Podpora rozvoje a obnovy venkova – Podpora obcí do 3 tis. obyvatel	13
Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117d8210E)	13
Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku (DT 117d8210H)	13
Podpora a rozvoj regionů – Podpora obcí s 3 001 – 10 000 obyvateli	15
Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117D8220E).....	15
Nadace Partnerství	16
Výzva Sážíme budoucnost: granty na výsadbu stromů	16
Výzva Alej svobody '21	16
Nadace Via	17
Program Místo, kde žijeme.....	17
Program Živá komunita.....	17
Partnerský program Fond Kaufland „Milion pro...“	18
Komárek Family Foundation	19
Nadace Proměny.....	19
Program Zahrada hrou	19
Program změna jsme my.....	19
Program Proměň své město.....	19
Parky.....	19
Česko-německý fond budoucnosti	20
Obnova památek.....	20
Pěstuj prostor – Asistenční program a semináře pro veřejnou správu	21
Krajské dotační programy	21

Téma	VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ
Název dotačního programu	Integrovaný regionální operační program 2021–2027
Typ dotačního programu	Fondy EU – Evropský fond pro regionální rozvoj
Vyhlašovatel	ŘO IROP (Ministerstvo pro místní rozvoj)
Web	https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027
Územní zaměření	Všechny regiony ČR, včetně hl. města Prahy; využití ITI, CLLD
Orientační termín příjmu žádostí	od 2Q 2022 (tbc.)
Orientační výše alokace	SC 2.2 – Veřejná prostranství - 14 640,61 mil. Kč pro období 2021–2027, - z toho ITI: 4 736,31 mil. Kč. SC 5.1 – CLLD - celkem na všechny aktivity SC 5.1: 8 523,83 mil. Kč.
Typy příjemců	SC 2.2 Posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění - obce, - hl. m. Praha, městské části hl. m. Prahy, - kraje, - organizace zřizované nebo zakládáné obcemi / kraji / hl. m. Prahou / městskými částmi hl. m. Prahy, - církve a církevní organizace, - organizační složky státu a příspěvkové organizace organizačních složek státu, - veřejné a státní vysoké školy, - státní podniky, - státní organizace, - veřejné výzkumné organizace. SC 5.1 Podpora integrovaného a inkluzivního sociálního, hospodářského a environmentálního místního rozvoje, kultury, přírodního dědictví, udržitelného cestovního ruchu a bezpečnosti v jiných než městských oblastech - Subjekty, které realizují projekty v rámci schválených strategií CLLD na území působnosti MAS. Typy příjemců viz specifické cíle 2 a 4.
Míra dotace	85%

Priorita 2 Rozvoj městské mobility, revitalizace měst a obcí, ochrana obyvatelstva

SC 2.2 Posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění Zelená infrastruktura ve veřejném prostoru

- ucelené (komplexní) projekty veřejných prostranství zaměřené na zelenou infrastrukturu (modrou i zelenou složku), veřejnou a technickou infrastrukturu a související opatření v řešeném území nezbytná pro rozvoj a zlepšení kvality ekosystémových služeb měst a obcí,
- revitalizace a modernizace stávajících veřejných prostranství:
 - o příklad: revitalizace náměstí na základě architektonické soutěže a diskuse s veřejností řešící výměnu nevhodného povrchu za povrch umožňující vsakování a čištění srážkové vody, tvorbu nebo rozšiřování zelených ploch, instalaci retenční nádrže se závlahovým systémem výsadbu stromů a další vegetace, umístění vodních prvků, přístřešku se zelenou střechou a fotovoltaickými panely s prvky SMART řešení pro sledování kvality ovzduší, výdaje spojené se vznikem nízkoemisních zón, zkvalitnění ekosystémových služeb.
- revitalizace a úprava nevyužívaných ploch:
 - o příklad: revitalizace řešící úpravu ploch industriálních zón, brownfieldů, opuštěných kasáren v širším centru města na základě územní studie veřejného prostranství a diskuse s veřejností – revitalizace území a vznik parku, propojení centra města přes park do okolní krajiny, výsadba stromů a vegetace, průlehy pro zasakování srážkových vod, vznik vodní plochy a zkvalitnění ekosystémových služeb.

Priorita 5 Komunitně vedený místní rozvoj

SC 5.1 Podpora integrovaného a inkluzivního sociálního, hospodářského a environmentálního místního rozvoje, kultury, přírodního dědictví, udržitelného cestovního ruchu a bezpečnosti v jiných než městských oblastech

CLLD: Zelená infrastruktura ve veřejném prostranství měst a obcí

- ucelené (komplexní) projekty veřejných prostranství zaměřené na zelenou infrastrukturu (modrou i zelenou složku), veřejnou a technickou infrastrukturu a související opatření v řešeném území nezbytná pro rozvoj a zlepšení kvality ekosystémových služeb měst a obcí,
- revitalizace a modernizace stávajících veřejných prostranství;
- revitalizace a úprava nevyužívaných ploch.

CLLD: Revitalizace kulturních památek

- revitalizace kulturních památek, expozice, depozitáře, technické zázemí, návštěvnická centra, edukační centra, restaurování, vybavení pro konzervaci a restaurování, evidence a dokumentace mobiliárních fondů,
- doprovodná část projektu: parkoviště u památek.

Podmínky přijatelnosti

SC 2.2 Posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění

- Budou podporovány ucelené (komplexní) projekty veřejných prostranství zahrnující zelenou infrastrukturu realizované na základě strategického rozvojového dokumentu pro dané území.
- Budou podporovány projekty, které vzniknou na základě participace s občany či s odbornou veřejností.
- Nebudou podporovány projekty řešící izolovaně pouze vegetaci, vodní toky a vodní plochy.
- Podpora z IROP bude směřována pouze do zastavěného území a zastavitelných ploch obce.

SC 5.1 Podpora integrovaného a inkluzivního sociálního, hospodářského a environmentálního místního rozvoje, kultury, přírodního dědictví, udržitelného cestovního ruchu a bezpečnosti v jiných než městských oblastech

Zelená infrastruktura ve veřejném prostranství měst a obcí

- Projekt je realizován na území působnosti MAS v souladu se schválenou strategií CLLD.
- Zásady stanovené v jednotlivých specifických cílech v prioritách 2 a 4 se vztahují na odpovídající aktivity tohoto specifického cíle.

Aktivita památky

- Památka je zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek ČR jako kulturní památka.

Poznámka

Doplňkovost s OP Životní prostředí: IROP bude podporovat ucelené projekty revitalizace veřejných prostranství, staveb krajinářské architektury a zelené infrastruktury v zastavěném území a zastavitelných plochách obcí a OPŽP bude podporovat projekty zaměřené na opatření v krajině a opatření na území obcí (např. zakládání a obnova veřejné sídelní zeleně, realizace protipovodňových opatření, opatření ke zpomalení odtoku, vsaku, retenci a akumulaci srážkové vody a výměny nepropustných povrchů za propustné). MMR a MŽP nastaví kritéria pro hospodaření se srážkovou vodou a prvky zelené infrastruktury. V oblasti regenerace lokalit bude OPŽP financovat sanace kontaminovaného území a dílčí projekty zaměřené na adaptační opatření.

Doplňkovost se Strategickým plánem Společné zemědělské politiky 2021–2027 (LEADER): V rámci občanské vybavenosti bude ze SP SZP podporována zejména spolková činnost, a to i komunitní centra a neformální hasičské sbory, muzea, sociální služby a profesionální knihovny. V oblasti kulturních památek se SP SZP zaměří jen na drobné památky místního významu.

Téma	VODNÍ PRVKY V KRAJINĚ A V SÍDLECH TVORBA A OBNOVA VEGETAČNÍCH PRVKŮ ZAKLÁDÁNÍ A OBNOVA VEŘEJNÉ SÍDELNÍ ZELENĚ
Název dotačního programu	Operační program Životní prostředí 2021–2027
Typ dotačního programu	Fondy EU
Vyhlašovatel	ŘO OP ŽP (Ministerstvo životního prostředí)
Web	https://www.opzp.cz/opzp-2021-2027/
Územní zaměření	<ul style="list-style-type: none"> - všechny regiony NUTS 2 v ČR, - využití integrované územní investice ITI
Orientační termín příjmu žádostí	od 2Q 2022 (tbc.)
Orientační výše alokace	Informace nejsou aktuálně k dispozici.
Typy příjemců	<p>SC 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastníci a správci pozemků, - obce a jiné veřejné subjekty, - organizace zajišťující osvětu v oblasti klimatu.
Míra dotace	85%

<p>Typy podporovaných aktivit</p>	<p>Priorita 1</p> <p>SC 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům</p> <p>Posílení adaptability krajiny, ekosystémů a urbánního prostředí na změnu klimatu, obnovení krajinných prvků a zpomalení degradaci krajiny.</p> <p>V oblasti přizpůsobení se na sucho a povodňové prevence budou podporovány zejména opatření v krajině včetně sídel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba nových a obnova stávajících vodních prvků v krajině včetně sídel, - tvorba nových a obnova stávajících vegetačních prvků a struktur, včetně opatření proti vodní a větrné erozi, - úprava lesních porostů směrem k přirozené struktuře, - zakládání a obnova veřejné sídelní zeleně, - odstranění či eliminace negativních funkcí odvodňovacích zařízení v krajině, - realizace protipovodňových opatření, zejména zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv a zakládání povodňových parků; obnovení, výstavba a rekonstrukce, modernizace, případně změna využití vodních děl, - realizace opatření ke zpomalení odtoku, retenci a akumulaci srážkové vody vč. jejího dalšího využití, realizace zelených střech, opatření na využití šedé vody, - zpracování studií a plánů (studie systému sídelní zeleně, územní studie krajiny, plán územního systému ekologické stability). - podpora preventivních opatření proti povodni a suchu – zpracování digitálních povodňových plánů, obnova, rozšíření předpovědních, hlásných, výstražných varovných systémů, - podpora povodňové operativy. zvýšení kapacit pro reakce obcí.
<p>Podmínky přijatelnosti</p>	<p>SC 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tam, kde je to možné, jsou preferována přírodě blízká řešení. - Realizací vodních a vegetačních prvků a sídelní zeleně či úpravou lesních porostů nesmí dojít k významnému poklesu biodiverzity nebo k negativnímu zásahu do biotopu chráněných druhů rostlin a živočichů. - Opatření zaměřen na zpracování studií a plánů musejí být zpracována dle schválených metodik. - Opatření zaměřená na povodňovou prevenci musejí být v souladu s plány dílčích povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. - Projekty související s budovami je možné realizovat jako komplexní spolu s energetickými úsporami dle podmínek specifického cíle 1.1 a instalací obnovitelných zdrojů energie dle specifického cíle 1.2.
<p>Poznámka</p>	<p>Doplňkovost s IROP: IROP bude podporovat ucelené projekty revitalizace veřejných prostranství, staveb krajinářské architektury a zelené infrastruktury v zastavěném území a zastavitelných plochách obcí a OPŽP bude podporovat projekty zaměřené na opatření v krajině a opatření na území obcí (např. zakládání a obnova veřejné sídelní zeleně, realizace protipovodňových opatření, opatření ke zpomalení odtoku, vsaku, retenci a akumulaci srážkové vody a výměny nepropustných povrchů za propustné). MMR a MŽP nastaví kritéria pro hospodaření se srážkovou vodou a prvky zelené infrastruktury. V oblasti regenerace lokalit bude OPŽP financovat sanace kontaminovaného území a dílčí projekty zaměřené na adaptační opatření.</p>

Téma	<ul style="list-style-type: none"> ■ REKONSTRUKCE A PŘESTAVBA VEŘEJNÝCH BUDOV ■ PODPORA BUDOVÁNÍ A OBNOVY MÍST AKTIVNÍHO A PASIVNÍHO ODPOČINKU ■ OBCE DO 3 TISÍC OBYVATEL
Název dotačního programu	Podpora rozvoje a obnovy venkova – Podpora obcí do 3 tis. obyvatel
Typ dotačního programu	Národní dotační program
Vyhlašovatel	Ministerstvo pro místní rozvoj
Web	https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/podpora-rozvoje-regionu-2022/podpora-obnovy-a-rozvoje-venkova
Územní zaměření	bez specifikace
Orientační termín příjmu žádostí	<ul style="list-style-type: none"> - vyhlášováno každoročně, předpokládaný termín pro příjem žádostí 4Q, - pro rok 2022: uzávěrka příjmu žádostí 17.12. 2021 ve 12 hod., - kolová výzva.
Orientační výše alokace	1 440 000 000 Kč
Typy příjemců	obce do 3 tis. obyv.
Míra dotace	<p>Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117d8210E)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotace je poskytována do výše 80% uznatelných nákladů. - Dolní limit dotace na jednu akce je 500 tis. Kč, horní limit 10 mil. Kč. <p>Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku (DT 117d8210H)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotace je poskytována do výše 80% uznatelných nákladů. - Dolní limit dotace na jednu akce je 500 tis. Kč, horní limit 10 mil. Kč.
Typy podporovaných aktivit	<p>Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117d8210E)</p> <p>Budou podporovány akce zaměřené na obnovu (rekonstrukce, modernizace, přestavba, přístavba) veřejných budov, které jsou využívány a jejichž provoz je plně hrazen z obecního rozpočtu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní domy, - budovy se sídlem obecních úřadů (může být i komplex / areál), - knihovny, - školní budovy určené pro výuku mateřské školy, základní školy (cílem projektu není navýšit kapacitu), včetně prostor pro družinu a školní jídelnu, - multifunkční domy (zahrnující využití uvedené v předchozích bodech a. až d.). <p>Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku (DT 117d8210H)</p> <p>Budou podporovány akce s výstupy sloužícími široké veřejnosti, jejichž provoz je hrazen z obecního rozpočtu, jejich užívání není zpoplatněno a jsou veřejně přístupné.</p> <ul style="list-style-type: none"> - především obnova nebo vybudování veřejných sportovišť a dětských hřišť.

Podmínky přijatelnosti

Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117d8210E)

- Oprávněný žadatel je obec do 3 tis. obyv. včetně.
- Obec musí mít zpracovaný a zastupitelstvem schválený rozvojový dokument, který musí být platný k datu podání žádosti o dotaci a po dobu realizace akce.
- Nebudou podporovány akce zaměřené na obnovu budov hasičských zbrojnic, zázemí technických služeb, budovy/objekty sakrálních staveb, informačních center, obřadních či výstavních sálů, budov sloužících pro volnočasové aktivity dětí a mládeže (domy dětí a mládeže, základní umělecké školy, klubovny apod.), pro zázemí sportovišť. Dále nebudou podporovány aktivity, které jsou podporovány v rámci DT 117d8210I Podpora dostupnosti služeb.
- Výstupy nesmí být komerčně využívány a sloužit k provozování ekonomické činnosti. Komerční využití, které je zpoplatněno, může tvořit maximálně 20% celkové kapacity (časové, dispoziční apod.),
- Uznatelné náklady:
 - o přestavba, přístavba, vnitřní rekonstrukce nebo vnitřní modernizace veřejné budovy.
- Další uznatelné náklady (až do výše 40% celkových uznatelných nákladů):
 - o tzv. obálka budovy – zateplení obvodových stěn, střechy, výměny oken a dveří, rekonstrukce střechy/střešního pláště, rekonstrukce fasády,
 - o výměna kotle včetně otopné soustavy.

Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku (DT 117d8210H)

- Nebudou podporovány akce, které jsou podporovány v rámci DT 117d8210B Podpora obnovy sportovní infrastruktury a DT 117c8210E Rekonstrukce a přestavba veřejných budov.
- Uznatelné náklady:
 - o vybudování hřiště (hřiště víceúčelové nebo multifunkční, workoutové hřiště, parkourové hřiště, fotbalové hřiště, dětské hřiště),
 - o rekonstrukce nebo modernizace hřiště (hřiště víceúčelové nebo multifunkční, workoutové hřiště, parkourové hřiště, fotbalové hřiště, dětské hřiště).
- Další uznatelné náklady (až do výše 40% celkových uznatelných nákladů):
 - o vybudování, rekonstrukce nebo modernizace zázemí a sociálního zařízení (např. šatny, sprchy, toalety, včetně zařizovacích předmětů), střídačky (pevně zabudované) apod.,
 - o oplocení,
 - o osvětlení,
 - o mobiliář (lavičky, odpadkové koše).

Téma	REKONSTRUKCE A PŘESTAVBA VEŘEJNÝCH BUDOV
Název dotačního programu	Podpora a rozvoj regionů – Podpora obcí s 3 001 – 10 000 obyvateli
Typ programu	Národní dotační titul
Vyhlašovatel	Ministerstvo pro místní rozvoj
Web	https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/podpora-rozvoje-regionu-2022/podpora-obci-s-3-001-10-000-obyvateli
Územní zaměření	Celá ČR
Orientační termín příjmu žádostí	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledáváno každoročně, předpokládaný termín pro příjem žádostí 4Q, - pro rok 2022: uzávěrka příjmu žádostí 17. 12. 2021 ve 12 hod., - kolová výzva.
Orientační výše alokace	700 mil. Kč
Typy příjemců	obec s 3 001 – 10 000 obyvateli
Míra dotace	<p>Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117D8220E)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotace je poskytována do výše 70 % uznatelných nákladů. - Dolní limit dotace na jednu akce je 500 tis. Kč, horní limit 20 mil. Kč.
Typy podporovaných aktivit	<p>Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117D8220E)</p> <p>Budou podporovány akce zaměřené na obnovu (rekonstrukce, modernizace, přestavba, přístavba) veřejných budov, které jsou využívány a jejichž provoz je plně hrazen z obecního rozpočtu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní domy, - budovy se sídlem obecních úřadů (může být i komplex / areál), - knihovny, - školní budovy určené pro výuku mateřské školy, základní školy (cílem projektu není navýšit kapacitu), včetně prostor pro družinu a školní jídelnu, - multifunkční domy (zahrnující využití uvedené v předchozích bodech a. až d.).
Podmínky přijatelnosti	<p>Rekonstrukce a přestavba veřejných budov (DT 117d8210E)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oprávněný žadatel je obec s 3 001 – 10 000 obyvateli. - Obec musí mít zpracovaný a zastupitelstvem schválený rozvojový dokument, který musí být platný k datu podání žádosti o dotaci a po dobu realizace akce. - Nebudou podporovány akce zaměřené na obnovu budov hasičských zbrojnic, zázemí technických služeb, budovy/objekty sakrálních staveb, informačních center, obřadních či výstavních sál, budov sloužících pro volnočasové aktivity dětí a mládeže (domy dětí a mládeže, základní umělecké školy, klubovny apod.), pro zázemí sportovišť. Dále nebudou podporovány aktivity, které jsou podporovány v rámci DT 117d8210I Podpora dostupnosti služeb. - Výstupy nesmí být komerčně využívány a sloužit k provozování ekonomické činnosti. Komerční využití, které je zpoplatněno, může tvořit maximálně 20% celkové kapacity (časové, dispoziční apod.), - Uznatelné náklady: <ul style="list-style-type: none"> o přestavba, přístavba, vnitřní rekonstrukce nebo vnitřní modernizace veřejné budovy. - Další uznatelné náklady (až do výše 40% celkových uznatelných nákladů): <ul style="list-style-type: none"> o tzv. obálka budovy – zateplení obvodových stěn, střechy, výměny oken a dveří, rekonstrukce střechy/střešního pláště, rekonstrukce fasády, o výměna kotle včetně otopné soustavy.

Téma	VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ
Název dotačního programu	Nadace Partnerství
Typ programu	Nadace – soukromé zdroje
Vyhlašovatel	Nadace Partnerství
Web	www.nadacepartnerstvi.cz
Územní zaměření	Celá ČR
Orientační termín příjmu žádostí	Aktuálně žádná výzva neprobíhá.
Orientační výše alokace	Informace nejsou k dispozici.
Typy příjemců	Sázíme budoucnost: NNO, obce, školy, příspěvkové organizace apod. Alej svobody 21: obce
Míra dotace	Informace nejsou k dispozici.
Typy podporovaných aktivit	<p>Typy podporovaných aktivit/oblastí:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravá krajina, udržitelná turistika a šetrná doprava (stezky turistické, cyklo), výsadba zeleně, - poradenství a vzdělávání v oblasti krajiny tvorby veřejných prostranství, šetrné dopravy v obcích. <p>Výzva Sázíme budoucnost: granty na výsadbu stromů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakoupení sazenic stromů a keřů; zakoupení nezbytného materiálu, dopravu sazenic a materiálu, zakoupení/zapůjčení náradí, odborný dohled při výsadbě, následnou péči po dobu 3 let. <p>Výzva Alej svobody 21</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro obce, které mají vhodný pozemek, zpracovaný záměr výsadby stromořadí, plán na zajištění následné péče, - nadace zajistí: kvalitní sadební materiál, dopravu sazenic, materiál nezbytný pro výsadbu (kůly, ochranu proti okusu, úvazy, hřebíky), odborný dohled při výsadbě, organizaci výsadby za účasti široké veřejnosti, zajímavých hostů, firem, médií, zapůjčení náradí, zpracování grafických materiálů, zajištění fotodokumentace a zpracování video spotu z akce, medializaci výsadbové akce.

Téma	PODPORA KOMUNITNÍHO ŽIVOTA AKTIVITY PEČUJÍCÍ O OKOLÍ KOMUNITY ÚPRAVA VEŘEJNÉHO PROSTORU
Název dotačního programu	Nadace Via
Typ programu	Nadace – soukromé zdroje
Vyhlášovatel	Nadace Via
Web	https://www.nadacevia.cz/ https://www.nadacevia.cz/habidka-programu/misto-kde-zijeme/ https://www.nadacevia.cz/habidka-programu/ziva-komunita/ https://www.nadacevia.cz/habidka-programu/milionpro/
Typy příjemců	<p>Program Místo, kde žijeme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obce do 2000 obyvatel, - neziskové organizace, spolky, - příspěvkové organizace, - účelová zařízení církví, církevní organizace, - větší obce se programu účastnit mohou, ale obec může figurovat pouze jako partner projektu a příjemcem musí být jiný typ organizace. <p>Program Živá komunita</p> <ul style="list-style-type: none"> - skupiny minimálně tří lidí, kteří si navzájem důvěřují - neziskové organizace založené především na dobrovolnické práci.
Míra dotace	<p>Program Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - až 500 000 Kč na organizační i materiálové náklady. <p>Program Živá komunita</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunitní granty: podpora až 100 tis. Kč. <p>Fond Kaufland „Milion pro...“</p> <ul style="list-style-type: none"> - finanční příspěvek ve formě grantu až 100 tis. Kč.
Typy podporovaných aktivit	<p>Program Místo, kde žijeme</p> <p>Cíl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propojit místní lidi, neziskovky/spolky, firmy a instituce a společně upravit konkrétní veřejný prostor (vnitřní nebo vnější), - podpora komunitního života a aktivity pečující o okolí komunity, - vytvoření neutrální půdy pro setkávání nejširšího spektra obyvatel obce/města včetně spolků a skupin obyvatel, - participativní přístup v průběhu plánování a proměny veřejného prostoru, - zlepšení komunikace a spolupráce místních lidí, neziskovek, firem a institucí v obci/městě a okolí, - umožnění místním lidem a firmám, aby se aktivně zapojili do projektu formou finančního daru.

Typy podporovaných aktivit

Co lze z grantu podpořit:

- odbornou pomoc konzultanta/ky při přípravě projektu, plánování s veřejností,
- tři semináře ve třech podpořených obcích,
- zdvojnásobení výtěžku finanční sbírky od místních dárců až do výše 50 tis. Kč,
- ViaCestovku neboli výlet lidí z obce/města za inspirací do dalších měst,
- podporu projektových manažerů nadace po celou dobu projektu.

Program Živá komunita

Program Živá Komunita podporuje aktivní lidi, kteří chtějí změnit k lepšímu místo, kde žijí. Naším cílem je, aby se lidé zajímali více o veřejný prostor, podíleli se na zlepšování sousedských vztahů, budovali vzájemnou důvěru, přispívali k soběstačnosti místních společenství a vytvářeli si hlubší vztah ke krajině.

Komunitní granty:

- podporují projekty přispívající ke zlepšení mezilidských vztahů v sousedských komunitách, posilující jejich soběstačnost, zvyšující kvalitu veřejného prostoru a obnovu přirozeného stavu krajiny. Projekty musí mít lokální a nekomerční charakter.

Typy podporovaných aktivit:

- pořádání sousedských setkávání a slavností,
- vytváření venkovních i vnitřních míst k setkávání,
- vznik komunitních center, komunitních zahrad či komunitních dílen,
- úprava zanedbaných míst ve vašem okolí či revitalizace parků,
- obnova drobných památek svépomocí, mapování místní historie a ožívování lokálních tradic,
- výsadba alejí, čištění studánek, obnova remízků, tvorba tůní a další komunitně realizované aktivity vedoucí k obnově přirozeného stavu krajiny,
- pořádání nekomerčních kulturních akcí, do jejichž přípravy se zapojí i místní komunita,
- realizace setkání a aktivity podporující zapojování místních na lokálním dění.

Partnerský program Fond Kaufland „Milion pro...“

Fond Kaufland „Milion pro ...“ vznikl v roce 2021 s cílem podporovat dobrá sousedství v obcích, kde společnost Kaufland působí. Skrze otevřená grantová kola se zaměří na projekty podporující komunitní setkávání a zvyšování kvality veřejného prostoru.

Podporované aktivity:

- pořádání sousedských setkávání, slavností, swapů či kreativních akcí,
- vytváření venkovních i vnitřních míst k setkávání (např. altánky, pergoly, grilovací místa, hřiště),
- nastartování provozu komunitních center, komunitních zahrad, komunitních dílen, re-use center,
- úprava zanedbaných míst či revitalizace parků,
- výsadba květin a stromů ve veřejném prostranství,
- pořádání nekomerčních kulturních akcí, do jejichž přípravy se zapojí i místní komunita.

Podmínky přijatelnosti

Program Místo, kde žijeme

Program není určen pro ty, kteří:

- mají jasno, jak má upravené prostranství vypadat,
- nedokáží sestavit alespoň pětičlenný silně motivovaný tým,
- se nemohou zavázat k účasti na akcích, které jsou součástí podpory.

Téma	ZAHRADY MATEŘSKÝCH ŠKOL PROMĚNA MĚSTSKÉHO ČI PŘÍRODNÍHO PROSTŘEDÍ PARKY
Název dotačního programu	Komárek Family Foundation
Typ programu	Nadace – soukromé zdroje
Vyhlašovatel	Komárek Family Foundation
Web	https://www.komarekfoundation.org/cs/ https://www.komarekfoundation.org/promeny
Územní zaměření	Celá ČR
Typy podporovaných aktivit	<p>Nadace Proměny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podporuje lidi, kteří chtějí zlepšit prostředí měst v České republice - Cílem je vnášet do městského prostoru nový a lepší život – proměna města s důrazem na zapojení občanů a dlouhodobou udržitelnost. - Nabízí odbornou pomoc s realizací projektu, komunikací s veřejnosti a fundraisingem. <p>Program Zahrada hrou</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proměna zahrady školek společně s dětmi a učiteli tak, aby přinášely inspiraci a napomáhaly rozvíjet osobnost dětí. - Rozvíjí silné stránky dětí v přímém kontaktu s přírodou. Zahrada se stává učebnou, kterou pedagog děti provází a vytváří jim maximální podmínky pro hraní, zkoumání, učení, vlastní rozvoj a motivaci. <p>Program změna jsme my</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilotní projekt od r. 2021, jehož cílem je rozvíjet a posilovat potenciál dětí a mladých lidí prostřednictvím realizace proměny přírodního prostředí- - Proměny školní zahrady nebo jejího okolí proto iniciují děti a mladí lidé. <p>Program Proměň své město</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podpora občanských iniciativ a místních spolků, které vlastní iniciativou usilují o proměny městského prostředí a zároveň do nich zapojují místní občany. <p>Parky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proměna veřejného prostoru parků a další městské zeleně ve spolupráci s občany, zástupci měst městem a odborníky.

Téma	OBNOVA PAMÁTEK
Název dotačního programu	Česko-německý fond budoucnosti
Typ programu	Státní nadační fond
Vyhlašovatel	Česko-německý fond budoucnosti
Web	http://www.fondbudoucnosti.cz/ https://www.fondbudoucnosti.cz/co-podporujeme/obnova-pamatek/
Územní zaměření	Celá ČR
Termín příjmu žádostí	15. 8.
Orientační výše alokace	Informace nejsou k dispozici.
Typy příjemců	<p>Všichni, především:</p> <ul style="list-style-type: none"> - školy, - vzdělávací instituce, - kulturní aktéři, - spolky, obce, - nakladatelství.
Míra dotace	Informace nejsou k dispozici.
Typy podporovaných aktivit	<p>Obnova památek</p> <ul style="list-style-type: none"> - renovace sakrálních stavebních památek (kostelů, kaplí, synagog), - obnova křížových cest, hřbitovů a pomníků, - Naše cíle: <ul style="list-style-type: none"> o zachování společného kulturního dědictví, o společné angažmá bývalých a současných obyvatel daných obcí, o oživení stavebních památek a jejich celoroční využití, o péče o místa setkávání.
Podmínky přijatelnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Očekává se spoluúčast partnerů na financování. - Žádost o podporu by měl podávat vlastník objektu.

Téma	ASISTENČNÍ PROGRAM PRO ROZVOJ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ
Název dotačního programu	Pěstuj prostor – Asistenční program a semináře pro veřejnou správu
Vyhlašovatel	Pěstuj prostor, z. s.
Web	http://pestujprostor.plzne.cz/asistence-2021/
Územní zaměření	Celá ČR
Termín příjmu žádostí	Informace nejsou aktuálně k dispozici.
Typy příjemců	<ul style="list-style-type: none"> - obce, města, městské části, - neziskové a další organizace, - jednotlivci.
Typy podporovaných aktivit	<p>Cíl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora s kvalitním rozvojem veřejného prostranství, nastavení projektů, zapojením veřejnosti, evaluací, architektonickou soutěží <p>Odborná asistence a vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvoudenní seminář na téma či problém v oblasti veřejných prostranství, které vás zajímá, - pro: všechny aktéry ve veřejném prostoru (veřejná správa, neziskové a další organizace, jednotlivci), - hodnota: 18 000 Kč / u dotovaných seminářů hradíte pouze 7 000 Kč. <p>Asistenční program</p> <ul style="list-style-type: none"> - systémová pomoc s tvorbou veřejných prostranství, která může dle potřeby konkrétního žadatele zahrnovat přípravu koncepčních dokumentů, nastavení konkrétního projektu, zlepšení komunikace a participace apod., - pro: města, obce, městské části a obvody, - hodnota: 50 000 Kč / v dotovaném programu hradíte pouze 20 000 Kč.

KRAJSKÉ DOTAČNÍ PROGRAMY

Jednotlivé kraje České republiky vyhlašují své dotační programy s tematickým zacílením na veřejná prostranství, obnovu budov a další infrastruktury v obcích a městech. Pro získání aktuálních informací k vypisovaným programům krajů sledujte webové stránky svého kraje.

Autoři: Mgr. et Mgr. Michaela Malá, Ing. arch. Martina Sýkorová, Mgr. Gabriela Hůlková
Ilustrace: Monika Čonka Rais

© SMOČR 2021

Svaz měst a obcí ČR
www.smocr.cz

Realizace:
Svaz měst a obcí České republiky
v rámci projektu Inspirační fórum SMOČR

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt byl realizován za přispění prostředků
státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva
pro místní rozvoj

S podporou:
Ministerstvo pro místní rozvoj
České republiky, Univerzitní centrum
energeticky efektivních budov

**UNIVERZITNÍ
CENTRUM
ENERGETICKY
EFEKTIVNÍCH BUDOV
ČVUT V PRAZE**